4-) $a_0(x)\frac{d^2y}{dx^2}+a_1(x)\frac{dy}{dx}+a_2(x)y=0$ diferansiyel denkleminde a_0, a_1 ve a_2 fonksiyonları $a\le x\le b$ reel aralığında sürekli ve bu aralıktaki her x için $a_0(x)\neq 0$ olsun. f_1 ve f_2 fonksiyonları verilen diferansiyel denklemin lineer bağımsız iki çözümü ve A_1, A_2, B_1, B_2 de $A_1B_2-A_2B_1\neq 0$ denklemini sağlayan sabitler olsun. Bu durumda verilen diferansiyel denklemin $A_1f_1+A_2f_2$ ve $B_1f_1+B_2f_2$ çözümlerinin de $a\le x\le b$ de lineer bağımsız olduğunu gösteriniz.

$$w(f_1,f_2)=\begin{vmatrix} f_1 & f_2 \\ f_1' & f_2' \end{vmatrix} = f_1f_2'-f_1'f_2 \neq 0$$ f_1, f_2 lineer bağımsız olduğundan

$$\begin{vmatrix} A_1f_1+A_2f_2 & B_1f_1+B_2f_2 \\ A_1f_1'+A_2f_2' & B_1f_1'+B_2f_2' \end{vmatrix} = \cancel{A_1B_1f_1f_1'} + A_1B_2f_1f_2' + A_2B_1f_2f_1' + \cancel{A_2B_2f_2f_2'} - \cancel{A_1B_1f_1'f_1} - A_1B_2f_1'f_2 - A_2B_1f_2'f_1 - \cancel{A_2B_2f_2'f_2}$$

$$= (A_1B_2-A_2B_1)f_2'f_1 + (A_2B_1-A_1B_2)f_1'f_2$$

$$= (A_1B_2-A_2B_1)(f_2'f_1-f_1'f_2)$$

$A_1B_2-A_2B_1\neq 0$ ve $f_2'f_1-f_1'f_2\neq 0$ olduğundan

$w(A_1f_1+A_2f_2,\ B_1f_1+B_2f_2)\neq 0$ dır dolayısıyla verilen çözüm fonksiyonları lineer bağımsızdırlar.

YTÜ - Fen-Edebiyat Fakültesi Sınav Soru ve Cevap Kağıdı			NOT TABLOSU						
			1. S	2. S	3. S	4. S			TOPLAM
Adı Soyadı									
Öğrenci Numarası		Grup No							
Bölümü			Sınav Tarihi		17. 12. 2016				
Dersin Adı	MAT2411 Diferansiyel Denklemler 2. Yıliçi Sınavı		Sınav Süresi	75 dk	Sınav Yeri				
Dersi veren Öğretim Üyesinin Adı Soyadı			İmza						

YÖK nun 2547 sayılı Kanunun *Öğrenci Disiplin Yönetmeliğinin* 9. Maddesi olan *"Sınavlarda kopya yapmak ve yaptırmak veya buna teşebbüs etmek"* fiili işleyenler bir veya iki yarıyıl uzaklaştırma cezası alırlar.

1-) $y''=(y')^3+y'$ diferansiyel denkleminin genel çözümünü bulunuz.

$y'=p \;,\; y''=p\frac{dp}{dy}$

$p\frac{dp}{dy}=p^3+p \Rightarrow$ i) $p=0$ için $y'=0 \Rightarrow y=c$

$\frac{1}{p^2+1}dp=dy$

c_1

$\arctan p = y+c_1$

$p=\tan(y+c_1)$

$y'=\tan(y+c_1)$

$\frac{dy}{dx}=\tan(y+c_1)$

$\frac{1}{\tan(y+c_1)}dy=dx$

$\frac{\cos(y+c_1)}{\sin(y+c_1)}dy=dx \Rightarrow \ln(\sin(y+c_1))=x+c_2$

c_2 unutulursa -1

2-) $y^{(4)}+2y''+y=3+\cos 2t$ diferansiyel denkleminin genel çözümünü bulunuz.

$: y = y_h + y_ö = u + v$

$u^{(4)}+2u''+u=0 \Rightarrow r^4+2r^2+1=0$; $r^2=m$ denirse

$m^2+2m+1=0$

$(m+1)^2=0 \Rightarrow m_1=m_2=-1$

$r_{1,2}^2=-1 \Rightarrow r_{1,2}=\pm i$

$r_{3,4}^2=-1 \Rightarrow r_{3,4}=\pm i$

$y_h=u=c_1\cos t+c_2\sin t+t(c_3\cos t+c_4\sin t)$ veya

$\left(y_h=(c_1+c_2t)\cos t+(c_3+c_4t)\sin t\right)$

$v^{(4)}+2v''+v=3+\cos 2t$ nin bir özel çözümü

$v=A+B\cos 2t+C\sin 2t$ $\qquad y_{01}=A$

$v'=-2B\sin 2t+2C\cos 2t$ $\qquad y_{01}'=y_{01}''=y_{01}'''=y_{01}^{IV}=0$

$v''=-4B\cos 2t-4C\sin 2t$ $\qquad A=3$

$v'''=8B\sin 2t-8C\cos 2t$ $\qquad y_{01}=3$

$v^{(4)}=16B\cos 2t+16C\sin 2t$

Denklemde yerine yazılırsa

$16B\cos 2t+16C\sin 2t-8B\cos 2t-8C\sin 2t+A+B\cos 2t$
$+C\sin 2t=3+\cos 2t$

$(16B-8B+B)\cos 2t+(16C-8C+C)\sin 2t+\cancel{A}=\cancel{3}+\cos 2t$

$A=3$, $9B=1 \Rightarrow B=1/9$, $9C=0 \Rightarrow C=0$

$y_ö=v=3+\frac{1}{9}\cos 2t$

$y=y_h+y_ö=(c_1+c_2t)\cos t+(c_3+c_4t)\sin t+3+\frac{1}{9}\cos 2t$

3-) $x\frac{d^2y}{dx^2}+\frac{dy}{dx}+\frac{y}{x}=\frac{1}{x\sin(\ln x)}$, $x>0$ diferansiyel denkleminin genel çözümünü bulunuz.

$x^2\frac{d^2y}{dx^2}+x\frac{dy}{dx}+y=\frac{1}{\sin(\ln x)}$

$x=e^t, x>0, t=\ln x$ $\qquad \frac{dy}{dx}=\frac{1}{x}\frac{dy}{dt}$ veya $\left(\frac{dy}{dx}=e^{-t}\frac{dy}{dt}\right)$

$\frac{d^2y}{dx^2}=\frac{1}{x^2}\left(\frac{d^2y}{dt^2}-\frac{dy}{dt}\right)$ veya $\left(\frac{d^2y}{dx^2}=e^{-2t}\left(\frac{d^2y}{dt^2}-\frac{dy}{dt}\right)\right)$

$\cancel{x^2}\frac{1}{\cancel{x^2}}\left(\frac{d^2y}{dt^2}-\frac{dy}{dt}\right)+\cancel{x}\frac{1}{\cancel{x}}\frac{dy}{dt}+y=\frac{1}{\sin t}$ $\qquad \left(e^{2t}e^{-2t}\left(\frac{d^2y}{dt^2}-\frac{dy}{dt}\right)+e^{t}e^{-t}\frac{dy}{dt}+y=\frac{1}{\sin t}\right)$

$\frac{d^2y}{dt^2}+y=\frac{1}{\sin t}$ $\qquad y(t)=y_h(t)+y_ö(t)$

$u''+u=0 \Rightarrow m^2+1=0 \Rightarrow m_1=i, m_2=-i$

$y_h=c_1\cos t+c_2\sin t$ $\qquad y_ö=c_1(x)\cos t+c_2(x)\sin t$ bir özel ~~çözüm~~ olsun.

$\begin{cases}\cos t\, c_1'+\sin t\, c_2'=0\\ -\sin t\, c_1'+\cos t\, c_2'=\frac{1}{\sin t}\end{cases} \Rightarrow W(\cos t,\sin t)=\begin{vmatrix}\cos t & \sin t\\ -\sin t & \cos t\end{vmatrix}=1$

$c_1'(t)=\dfrac{\begin{vmatrix}0 & \sin t\\ \frac{1}{\sin t} & \cos t\end{vmatrix}}{1}=-1 \Rightarrow c_1(t)=-t$

$c_2'(t)=\dfrac{\begin{vmatrix}\cos t & 0\\ -\sin t & \frac{1}{\sin t}\end{vmatrix}}{1}=\frac{\cos t}{\sin t} \Rightarrow c_2(t)=\ln(\sin t)$

$y_ö=-t\cos t+\ln(\sin t)\sin t$

$y(t)=y_h(t)+y_ö(t)=c_1\cos t+c_2\sin t+t\cos t+\ln(\sin t)\sin t$

$y(x)=c_1\cos(\ln x)+c_2\sin(\ln x)+\ln x\cos(\ln x)$
$+\ln(\sin(\ln x))\sin(\ln x)$